

Türkiye’de Güney Kore Dramaları: Ekşi Sözlük Yorumları Üzerine Bir İnceleme

South Korean Dramas in Türkiye: An Examination on the Comments of Ekşi Sözlük

Türkay Türkan ÜNLÜ¹

¹ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo, Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı, tunlu@ogr.iu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8982-3040

ÖZ

Güney Kore dramalarının başka bir ifadeyle K-dramaların popülerleşmesi ve erişilebilirliğinin artması, Türkiye’de bu dramalara yönelen ilginin de yoğunlaşmasını sağlamıştır. Bu ilginin izini sürmekten hareketle çalışmada, Türkiye’deki medya kullanıcılarının K-dramalara ilişkin yaklaşımlarını incelemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda K-dramalara yönelik yaklaşımlar, bir dijital katılımcı sözlük olan Ekşi Sözlük’teki kullanıcı yorumları üzerinden incelenmiştir. Araştırmada K-dramalara yönelik yorumların dijital katılımcı bir sözlük örnekleminde incelenmesi, bu çalışmanın özgün değerini ifade etmektedir. Ek olarak araştırma, pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de drama endüstrisinin yanı sıra kültürel bağlamda etkileri bulunan K-dramalara yönelen kullanıcı yaklaşımını içeren bulgular ortaya koymasıyla önem kazanmaktadır. Çalışma kapsamında Ekşi Sözlük’te “K-drama”, “Kore drama” ve “Kore dizi” anahtar kelimelerinin bulunduğu 21 adet başlık ve bu başlıklar içerisindeki 431 adet entry (yorum) doküman analizi aracılığıyla incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda kullanıcı yorumlarında K-dramalara atfedilen niteliklerde öne çıkan temaların; “Kore erkekliği ögesi”, “cinsellik içermemesi”, “duygusal yoğunluk barındırması”, “mutlu olması”, “mutlu son içermesi”, “samimi”, “eğlenceli” ve “romantik” olması unsurlarını içerdiği görülmüştür. Klişe sahneler, oyuncuların fizyolojik özelliklerinin ayırt edilememesi ve dil unsuru K-dramaların eleştirilen özelliklerini oluştururken; konu, senaryo ve süre K-dramaların beğenildiği ifade edilen öğeleridir. Ayrıca, izleyicinin kaçış ve rahatlama ana motivasyonlarıyla dramaları izlediği, dramalara bağımlılık göstererek dramaları aşırı izlemeye tükettiği; izleyicilerin ergen, muhafazakâr ve kadın olarak stereotipleştirildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güney Kore, Kore dalgası, Kore dramaları, K-drama, Ekşi Sözlük.

ABSTRACT

The study explores the perspectives on K-dramas in Türkiye, focusing on their popularization and increased accessibility. It investigates the question: “What is the opinion about South Korean dramas in Türkiye?” This analysis is conducted through Ekşi Sözlük, a digital participatory dictionary, highlighting the study’s originality. The research reveals views on K-dramas, emphasizing their cultural and industry impact in Türkiye. Document analysis of 21 titles in Ekşi Sözlük, with 431 entries, examines key concepts like “K-drama” and “Korean drama.” Findings indicate that K-dramas are characterized by themes such as Korean masculinity, non-sexuality, emotional intensity, happiness, happy endings, cordial feelings, entertainment, and romance. While cliché scenes, physiological similarities, and language are criticized, the subject matter, script, and duration are appreciated. The audience’s primary motivations for watching include escape and relaxation, often leading to binge-watching, with stereotypes of viewers as adolescents, conservatives, and women.

eywords: South Korea, Korean wave, Korean dramas, K-drama, Ekşi Sözlük.

Extended Abstract

The increasing spread of Korean dramas in Türkiye, both as original content and remakes, has led to the proliferation of related content in traditional and social media. Media plays a crucial role in obtaining information and shaping opinions, and the content presented for K-dramas constructs a particular reality. This study aims to answer the question, "What is the opinion about South Korean dramas in Türkiye" To understand the opinions of K-drama fans and a wider audience with knowledge and experience of K-dramas, the research examines the issue using Ekşi Sözlük, the first digital participatory dictionary in Türkiye. Analyzing comments on Korean dramas within this digital dictionary highlights the originality of this study. The study is significant for examining the views on K-dramas, which have cultural and drama industry impacts in Türkiye.

The study covers 431 entries across 21 titles in Ekşi Sözlük, containing the key concepts of "K-drama," "Korean drama," and "Korean TV series," from 2008 to the end of 2023. Document analysis of these entries reveals that K-drama titles have appeared consistently since 2008, with at least one new title every year since 2015, reflecting the growing popularity of K-dramas. Most comments focus on the original K-drama genre, with fewer comments on remakes, indicating a preference for original dramas. Criticisms of K-dramas include difficulties in distinguishing actors' physiological characteristics and adapting to the Korean language, highlighting an 'othering' approach due to cultural differences. However, admired features of K-dramas include their scripts, topics, and duration, suggesting that their narratives are well-received despite being cliché.

The study also identifies stereotypes about K-drama audiences, characterizing them as teenagers, women, and conservatives, aligning with media portrayals. Comments emphasize K-drama addiction and binge-watching, with viewers influenced by the Korean language and culture, including cuisine, tourism, and cultural products. K-dramas are seen as a means of relaxation and escape. Cultural similarities between K-dramas and Turkish dramas are noted, with comparisons to Yeşilçam indicating similar viewing cultures. Criticisms of Turkish dramas' duration, script, and narrative contribute to the preference for K-dramas.

Criticisms of Netflix highlight its disruption of the K-drama narrative form, affecting audience expectations. While digital television channels facilitate access to K-dramas, they may harm the K-drama universe due to differing narrative forms. The study acknowledges limitations due to the focus on a single digital participatory dictionary and specific topics. The rising number of titles and comments over the years reflects the increasing popularity of K-dramas. While comments generally align with media views, they also offer detailed opinions on K-dramas. The study predicts that content production on K-dramas will continue to increase across different media channels, driven by internet-based broadcasting, fan culture, and the success of K-drama ratings.

Giriş

1990'lı yılların sonunda uluslararası bir kültürel ithalat ürününe dönüşen ve Kore dalgasına¹ zemin hazırlayan Güney Kore dramaları (K-dramalar), Türkiye'de hem orijinalleri hem de yeniden çevrimleriyle yayınlanmaktadır. 1997 yılında *What is Love* isimli dramanın ithal edilmesiyle Kore dalgasına zemin hazırlayan (Oh, 2016, s. 40), 2000'li yıllarda *Winter Sonata* (2002) ve *Dae Jang Geum* (2003) yapımlarıyla sansasyon yaratarak başarısını güçlendiren (King, 2018, s. 217) K-dramalar; Türkiye'de ilk kez *Denizler İmparatoru* (Emperor of The Sea) isimli yapımın TRT'de yayınlanmasıyla gösterilmeye başlanmıştır (Kaptan ve Tutucu, 2019, s. 193). TRT, TRT Okul, Meltem TV, Kanal 7 ve TLC gibi geleneksel televizyon kanallarında yayınlanma imkânı bulan K-dramalar, dijital televizyon yayıncılığının gelişimi kapsamında Türkiye'de yayın hizmeti sunan uluslararası ve ulusal platformlarda da gösterilmektedir. K-dramalar, Türkiye'de sadece orijinal yapımlarıyla değil, yeniden çevrim olarak sunulan hikayeleriyle de yer almaktadır. İlk kez 2011 yılında bir K-drama yeniden çevrimi *Beni Affet* isimli yapımın yayınlanmasıyla başlayan bu süreç, *Mucize Doktor* (2019) isimli yapımın elde ettiği izleme oranının (İnternet Haber, 2019) ardından, dramaların ticari başarısına duyulan güveni pekiştirerek artmıştır.

Türkiye'de K-dramaların hem orijinal hem de yeniden çevrimleriyle yayılımını artırması ve erişilebilirliğinin kolaylaşması, K-dramalara yönelik kullanıcı paylaşımları (yorumları) da dahil olmak üzere çeşitli medya içeriklerinin oluşmasını sağlamıştır. Medyanın bilgi edinme ve görüşleri oluşturmadaki konumu (Sevim, 2019 s. 674) düşünüldüğünde, K-dramaların konu olduğu medya içeriklerinin Türkiye'deki K-drama etkisini görünür hale getirdiğini söylemek mümkündür. Bununla birlikte medya içerikleri, söz konusu etkinin sürdürülmesinde de potansiyel role sahiptir. Nitekim, haber ve röportajlarda K-dramalara yönelik oluşturulan içeriklerde Kore dalgası ve etkileri, bu kapsamda Kore kültürünün yayılımı, Kore dramalarının özellikleri, K-dramalardan gerçekleşen yeniden çevrimler, hayranların davranışları ve Türk-Kore kültür benzerliklerinin sunuldukları görülmektedir. Oluşturulan medya metinleri haricinde K-dramalara yönelik deneyimlerin sunulması ve yeniden üretilmesine olanak tanıyan sosyal medya kanalları da katılımcı ve etkileşim odaklı olmasıyla çok yönlü fikirlerin sunulup tartışılmasına ve bu kapsamda, kolektif bir yaklaşım yaratılmasına olanak tanımaktadır.

Hem geleneksel hem dijital kanallarda orijinalleri ve yeniden çevrimleriyle yayınlanan K-dramalara artan ilgiden hareketle bu çalışma, Türkiye'de medya kullanıcılarının K-dramalar hakkında yaklaşımlarını incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda K-drama konusundaki yaklaşımlar, dijital katılımcı sözlük aracılığıyla incelenmiştir. Çalışmada; dijital katılımcı sözlük, katılımcıların anonim

¹Güney Kore'nin 1990'ların sonunda medya ürünlerini Asya'ya (çoğunlukla Çin ve Japonya'ya) ihraç etmeye başlaması, Kore Dalgası (Hallyu) teriminin bu dönemde ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır (Park, 2021, s. 4). Kore dramalarına duyulan ilgi ile başlayan Kore dalgası; K-pop (Kore pop müziği), oyunlar, kozmetikler ve yiyecekleri içerirken (S. Kim, 2022), Kore kültürünün denizaşırı popülaritesini oluşturmada, aynı zamanda denizaşırı ülkelerde, özellikle Doğu ve Güneydoğu Asya'da Kore çıkarlarını teşvik etmek için kullanılan bir kültürel üretim olgusu olarak kabul edilmektedir (Walsh, 2014, s. 13).

kimliklerle, ilgili konu, olay ya da olgu hakkında fikirlerini özgürce paylaşabildikleri için seçilmiş ve böylece, K-dramaya yönelik görüşü ya da deneyimini paylaşan daha geniş bir kitlenin fikirlerine erişim sağlanmaya çalışmıştır. Türkiye’nin ilk dijital katılımcı sözlüğü olması, yorumların güncellenebilmesi ve bu sayede konuya yönelik görüşlerdeki değişimin de gözlemlenebilmesi (Metin Açıer, 2020, s. 773) özellikleri sayesinde Ekşi Sözlük’te yer alan entryler (yorumlar) aracılığıyla oluşan yaklaşım incelenmiştir. Bu araştırmanın K-dramalara yönelik yaklaşımı, dijital katılımcı sözlük kapsamında incelemesi özgünlüğünü oluşturmaktadır. Ayrıca, çalışmanın Türkiye’de çok yönlü etkileri bulunan K-dramalara yönelik şekillenen yaklaşımı ortaya koyması önemini içermektedir.

Araştırma kapsamında öncelikle Ekşi Sözlük’te “K-drama”, “Kore drama” ve “Kore dizi” anahtar kelimelerinin bulunduğu başlıklar tespit edilmiş, 2008-2023 yılları arasında toplam 27 başlığa erişilmiştir. Ancak, altı başlık ilgili anahtar kelimeleri içermesine karşın konuyla ilgili anlamlı yorum içermediği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Bu kapsamda 21 başlıkta bulunan toplam 431 entry incelenmiştir. Çalışmanın amacı kapsamında nitel tasarlanan bu araştırmada doküman analizi uygulanmıştır. Doküman analizi çerçevesinde öncelikle araştırmacının müdahalesi olmadan kaydedilmiş veriler toplanmış, ardından erişilen veriler sistematik ve derinlemesine incelenip yorumlanması için içerik analizi uygulanmıştır. Bu kapsamda kategori ve temalar oluşturularak araştırma sorularını yanıtlayacak şekilde kodlama cetveli hazırlanmıştır.

Türkiye’de Güney Kore Dramalarının Yayılımı

Güney Kore, Türkiye’de ilk kez TRT’ye 1992 yılında *Eyes of Dawn* (1991) isimli dramayı ihraç etmiştir (Shim, 2008, s. 24-25). Ancak, K-dramaların Türk televizyonlarında hâkim olması 2000’lerin ortalarında Kore dalgasının Türkiye’ye etki etmesi ile olmuştur (Kaptan ve Tutucu, 2022, s. 197). Bu süreçte özellikle, TRT tarafından ithal edilen K-dramaların gösterimi etkili olmuştur. İlk kez *Emperor of The Sea* (2004) isimli K-drama *Denizler İmparatoru* ismiyle 2006 yılında TRT’de yayınlanmış (Kaptan ve Tutucu, 2019, s. 193) ve pazar geceleri bir saat gösterilen yapım, en iyi 30 programdan biri seçilmiştir (Korean Culture and Information Service, 2011, s. 77). Bu dramanın gösterilmesinden sonra, *Princess Hours* (Düşlerimin Prensi, 2006), *Dae Jang-Geum* (Saraydaki Mücevher, 2008) ve *Jumong* (Efsane Prensi, 2006-2007) gibi yapımlar, TRT’de yayınlanmaya devam ederek K-dramaların tanınmasına olanak tanımıştır. Belirtilen yapımlar, ilk aşamada yüksek reytingler almamasından dolayı, ucuz bir program seçeneği olarak gündüz kuşağında yayınlanmıştır (Kaptan ve Tutucu, 2022, s. 197). *Independent Türkçe*’ye röportaj veren *Episode Dergisi* yazarı ve Dizi-Mania’nın sahibi Burcu Babal, TRT’nin Türkiye’de K-dramaların yayılımındaki önemini aşağıdaki ifadelerle vurgulamaktadır:

“...Kore dizileri dediğimiz K-Drama’nın Türkiye’de büyük bir kitlesi var. Ben kendim ta 2008’den beri Kore dizisi izliyorum ve bu dizileri yayınlayan da TRT idi, özel bir kanal değil. Tanıdığım birçok kişi bu Hallyu dediğimiz dalgaya

TRT'nin bu dizileri sayesinde katılmıştır" (Üren, 2020).

K-dramalar, TRT'de yayınlanmaya başladıktan sonra diğer geleneksel televizyon kanallarında da gösterilmeye başlanmıştır. *Boys Over Flowers* (Yaban Çiçeği, 2009) ve *Dream High* (Büyük Hayaller, 2011-2012) TRT Okul; *Hong Gil Dong* (Kahraman Hong, 2008) ve *The Princess' Man* (Prensesin Tutkusu, 2011) Meltem TV'de; *Secret Love* (Feda, 2013) ve *Kill Me Heal Me* (Sil Baştan, 2015) Kanal 7'de yayınlanan K-dramalara örnek içermektedir. TRT, TRT Okul, Meltem TV, Kanal 7 gibi geleneksel televizyon kanallarının K-dramaları yayınlamasının ardından, 2024 yılı Nisan ayından itibaren TLC kanalında da K-dramaların yayınlanacağı duyurulmuştur (Oda TV, 2024a). Bu çerçevede *The Law Cafe* (Aşık Avukat, 2022), *My Fellow Citizens* (Evdeki Yalancı, 2019) ve *W 2 Worlds* (İki Dünya Bir Aşk, 2016) isimli K-dramalar, TLC'de yayınlamaya başlamıştır.

K-dramaların farklı geleneksel kanallarda gösterilmesine karşın yapımların yayılmasında ağ teknolojilerinin gelişmesi etkili olmuştur (Sarı, Akyol ve Ünlü, 2020, s. 353). K-dramaların ağ teknolojileri ile dağıtımını farklı ülkelerdeki izleyicilerin ana dillerinde altyazı olanağı ile yapımlara erişebilmesini sağlarken (Jung, 2009, s. 72) bu durum, K-dramaların çekiciliğini artırmıştır (DK Eyewitness, 2023). Özellikle, dijital televizyon yayıncılığı platformlarının gelişimiyle K-dramaların küresel dolaşımı ve kitlesel tüketimi mümkün hale gelmiştir (Jo, 2022, s. 217). Türkiye'de hizmet sunan Netflix, Disney+ ve Amazon Prime gibi platformlar K-dramaların izleyiciye ulaşmasını sağlamakta ve yapımların popülerleşmelerine katkı sunmaktadır. Ayrıca, uluslararası dijital platformların haricinde ulusal bir platform olan Gain de K-dramaları sunmaya başlamıştır.

Orijinal K-dramaların geleneksel ve dijital kanallarda yayınlanmasının haricinde; K-dramalar Türk drama endüstrisinde yeniden çevrimlerle de yer bulmaktadır. Türkiye'de 2009 yapımı *Temptation of an Angel* isimli dramanın yeni çevrimi olan *Beni Affet* (2011-2018) bir K-dramadan yeniden çevrimi gerçekleşen ilk yapımı oluşturmaktadır (Sarı, Akyol ve Ünlü, 2020, s. 354; Kaptan ve Tutucu, 2022, s. 197). Bu yapımın ardından K-drama yeniden çevrimleri Türk drama endüstrisinde yer edinmiştir. *Boys of Flowers* (2009) *Güneşi Beklerken* (2013); *She was Pretty* (2015-2016) *Seviyor Sevmiyor* (2016); *Doctors* (2017) *Kalp Atışı* (2017) isimleriyle yeniden çevrilen yapımlara örnek içermektedir. Özellikle, *Good Doctor* (2013) isimli K-dramanın yeniden çevrimi olan *Mucize Doktor* (2019) isimli dramanın en yüksek dizi izlenme payını alması (İnternet Haber, 2019), K-dramalara duyulan ticari güveni pekiştirmiştir. *Mucize Doktor*'un ardından *Dr. Romantic* (2016) *Kasaba Doktoru* (2022); *Innocent Defendant* (2017) *Mahkûm* (2021); *Cunning Single Lady* (2014) *Aşk Mantık İntikam* (2021); *Show Window: The Queen's House* (2021) *İyilik* (2022); *Temptation* (2014) *Ego* (2023); *Once Again* (2020) *Benim Güzel Ailem* (2023); *The Last Empress* (2018) *Altın Kafes* (2023); *Remember: War of the Son* (2015) *Taş Kâğıt Makas* (2024) ve *Doctor Cha* (2023) *Bahar* (2024) dramaları K-dramalardan yeniden çevrimi gerçekleşen yapımlara örnek içermektedir.

K-dramaların hem orijinal hem yeniden çevrimleriyle geleneksel televizyon

kanalları ve dijital televizyon kanallarında erişilebilir olması, yarattığı popülarite ve etkiye yönelik olarak medyada K-drama türü hakkında içerikler oluşmaya başlamıştır. Bu durum kapsamında medya, sunduğu içeriklerle hedef kitlesinde K-dramalar hakkında birtakım görüşlerin oluşmasını ve şekillenmesini sağlamaktadır.

Türk Medyasında Güney Kore Dramaları

Kore dalgasının özellikle dramaları ve pop müziğinin Türkiye’de yayılımını artırması medyada ilgili konulara yönelik içeriklerin hazırlanmasına zemin hazırlamıştır. Bu duruma yönelik K-drama temalı medya içeriklerinin konularına bakıldığında; Kore dalgasını, dalganın etkilerini; bu kapsamda Kore kültürünün yayılımını, Kore dramalarının özelliklerini, K-dramalardan gerçekleşen yeniden çevrimleri, hayranların davranışlarını ve Türk-Kore kültür benzerliklerini sundukları görülmektedir. Dolayısıyla medyadaki söz konusu içerikler, K-dramaların anlamlandırılmasında ve deneyimleme sürecinde önem kazanmaktadır.

Medyada öncelikle, K-dramalarının gelişimi veya kazandığı başarıları anlatan yazılar (NTV, 2018; Haber Global, 2021; Okçal, 2021) bulunurken, K-drama ve K-pop endüstrilerine eleştirel yaklaşan içerikler de yayınlanmaktadır (Hatunoğlu, 2023; Dinçer ve Yılmaz, 2023) Bu içeriklerde özellikle endüstrideki yıldız üretim sistemi² ve yıldızların intihar etme olayları örneklerle eleştirel bir bakışla aktarılmaktadır. Örneğin, Anadolu Ajansı, K-dramaları da içeren dört bölümlük dosya haberiyle Kore dalgası ile hükümet stratejisini, özellikle K-pop endüstrisi ve Kore kültürünün etkilerini derlemiştir (Dinçer, 2023a; Dinçer, 2023b; Dinçer ve Yılmaz, 2023, Dinçer, 2023c). Bu dosya haber kapsamında K-dramaların Kore dalgasını oluşturan ilk basamak olduğu belirtilirken, Kore kültürünün (K-kültürün) yayılımı açıklanarak sosyal medyanın bu yayılımdaki önemi de belirtilmiş, ayrıca K-pop endüstrisinde yıldız üretim süreci eleştirilmiştir.

K-dramaların yayılmasıyla birlikte neden bu yapımların izlendiğine yönelik medyada K-dramaların özelliklerini belirten içerikler hazırlanmıştır. *Güney Kore Dizileri: Farklı Bir Dünyaya Açılan Kapı* (Olay Medya, 2024) başlıklı yazıda K-dramaların güçlü yönleri gösterilmiş, ilgili yazıda duyguların gücü, empati kurma yeteneği, eğlence ve gerilim, estetik ve müzik, özgün konular, hızlı tempolu hikayeler ve bağımlılık yapan yapı olmak üzere yedi özellikle K-dramaların izlenme nedenleri belirtilirken; *Güney Kore Dizileri İzle ve Hayal Gücünü Genişlet* (Halkın Habercisi, 2024) başlıklı haberde ise K-dramaların özellikleri fantastik unsurlara sahip olması, özgün hikâye anlatımı, farklı bir kültürü aktarması ve duygusal yoğunluk sunması olarak ifade edilmiştir. *Kore dizileri nelerdir?* (Milliyet, 2018) başlıklı yazıda ise K-dramaların özellikleri ve bu dramaların izleyicide bağımlılık yaratma durumu vurgulanarak nedeni aşağıda belirtildiği şekilde ifade edilmiştir:

“Kore dizileri konuyu tadında bırakıyor. İzleyeni ekran başında sıkmadan,

² K-pop endüstrisinde ajanslar akademi görevi görerek yıldız adaylarını yetiştirmektedir (Chen, 2016, s. 6). Özellikle Kore dalgası 2.0 döneminde yıldızlar, ajanslar tarafından istenilen becerilere sahip olacak şekilde yetiştirilmekte dolayısıyla, yıldızlar ajanslar tarafından üretilen kişileri oluşturmaktadır (Binark, 2020, s. 196-200).

olayı hemen anlatarak bitirmeleri, kolay anlaşılabilir olmalarını sağlıyor. Son olarak kore kültürüne bağlı kalmaları onları hem yerel hem de buna bağlı olarak evrensel biçime dönüştürüyor. Aile ile birlikte izlenebilir olması ve daha az cesur sahnelere yer vermesi de tercih sebeplerinden biri elbette. "Samimi, saf, sıcak, temiz" bu dört kelime ile kore dizileri özetlenebilir." (Milliyet, 2018).

İlgili haberde ve diğer medya içeriklerinde vurgulanan ana unsurlardan biri Türk ve Kore kültürlerinin benzerliyi (Milliyet, 2018; Metin, 2023), K-erkeklik³, K-dramaların nitelendiren bir öge olarak yansıtılmaktadır. Araştırmacı Lee Min Joo'nun çalışmasına yer verilen *Dizi endüstrisi ve K-Pop etkisi: Güney Koreli erkekler, Batılı kadınların kalbini çaldı* (Sözcü, 2022) başlıklı yazıda K-dramalarda yer alan "romantik erkek" unsurunun Kore erkeklerine olan ilgiyi artırdığı belirtilmektedir. Bu kapsamda K-dramalarda yer alan temsiliyet Kore erkeklerinin kibar, romantik, bakımlı ve iyi giyimli olduğu imajını oluşturmaktadır.

K-dramaların kültür aktarımında bir aracı olduğu özellikle Kore diline duyulan ilginin de bu süreçte arttığı vurgulanırken (Albayrak, 2017; Ülkü, 2021; NTV, 2023); Kore kültürel ürünlerine, mutfağına, müziğine, modasına vd. unsurlarına ilgi duyulduğu belirtilmektedir. Dinçer, bu durumu aşağıda belirtildiği üzere şöyle ifade etmektedir:

"Başka ülkelerde yaşasalar bile Güney Kore kültüründe idealize edilen şekilde hayat sürmeye çalışan hayranlar, K-dramaları izlerken bir yandan "noodle, bibimbap, tteokbokki, kimchi" yiyor, mezuniyet törenlerinde beğendiği K-pop idolleri gibi giyinip onlar gibi makyaj yapıyor, beğendiği grupların konserlerini dinlemek için kitaları aşılıyor, sosyal medyada açık artırmalarla içinde birçok mini posterin bulunduğu albümlere servet ödüyor ve hatta evini Güney Kore'ye taşıyor." (Dinçer, 2023c).

Dinçer'in ifadesinde belirtildiği üzere medyada vurgulanan diğer unsur, K-drama ve diğer Kore dalgası ürünlerinin Güney Kore'ye yönelik turizm faaliyetlerini artırmasına yönelik etkisidir (Sözcü, 2023). Kore Turizm Organizasyonu Pazarlama Sorumlusu Maide Serin Çiğ, Güney Kore'nin turizm açısından cezbedici bir unsura dönüştürülmesinde K-drama ve K-pop gibi Kore dalgası unsurlarından faydalandığını ayrıca, hayranlar sayesinde Kore kültürel ürünlerinin yayılım alanlarının hızla arttığını belirtmektedir (Akkan, 2023). Dolayısıyla K-drama ve K-pop'ın Kore kültürel ürünlerine ve Güney Kore'ye yönelik hayranlarda oluşturduğu ilgi, medyada işlenen konulardan birini oluşturmakta ve K-dramalar yumuşak güç aracı olarak gösterilmektedir. Bu duruma yönelik oluşturan medya içeriklerinde Kore kültürü ve ürünlerinin yayılımı tehlike olarak da görülebilmektedir. Özellikle, K-pop üyelerinin (idollerin) dramalarda rol alması ve dramaların soundtracklerini hazırlanması gibi unsurların K-drama ve K-pop arasındaki etkileşimi beslemesi bir tehlike olarak görülmektedir (Kirazlı, 2019; Paksoy, 2019; Posta, 2021). Bu içeriklerde K-drama ve K-pop izleyicilerinin muhafazakâr bir kesime ait olduğu görüşü de sunulmaktadır.

³Jung'a (2011) göre kavram, Kore'ye ait olmayan küresel erkeklik formlarının medya akışları sayesinde kültürler-arası dinamiklerle Kore erkekliğinin melezleştirmesi ve üretilmesiyle şekillendirdiği çok yönlü bir erkekliği ifade etmektedir.

Orijinal K-dramalara yönelik içeriklerin haricinde, Türkiye drama endüstrisinde yeniden çevrimi gerçekleştiren yapımlara yönelik de haberler derlenmektedir (Karar, 2024; Oda TV, 2024b). Bu içeriklerde, Türk yapımlarının hangi K-dramaların yeniden çevrim olduğu belirtilmektedir.

Medyada örneklerle aktarılanlar perspektifinde K-dramaların kazandığı başarıda yapımların anlatı özellikleri ve kültürel benzerlik unsurlarının detaylıca belirtildiği ve K-drama evrenine yönelik olumlu bir yaklaşım sunulduğu görülmüştür. Dramaların kültürel etkilerinin ifade edildiği içeriklerde, bu etkilere yönelik eleştirel ve savunmacı bir yaklaşımın bulunduğu ayrıca, izleyicilere yönelik stereotipleştirici söylemlere yer verilmektedir. Bu durum, K-dramalara yönelik bakışın şekillenmesinde etki sahibi olurken bu sürecin oluşumunda katkı sağlayan bir diğer kanal ise sosyal medyadır.

Kore dalgasının sadece Kore’den ve ulusötesi şirketlerden kaynaklanan planlı bir akış değil, daha çok tesadüfen, dijital olarak güçlendirilmiş hayran toplulukları tarafından yaratılan ve sürdürülen çok yönlü etkileşimli bir iş birliği süreci (Y. Kim, 2022, s. 3), olduğu göz önüne alındığında hayran deneyimlerinin sunulmasına da olanak sunan sosyal medya kanalları, K-dramalara yönelik yaklaşımları aktarmada etkili olmaktadır. Bu noktadan hareketle; katılımcı kültürden beslenen, katılımcıların takma ad kullanabildikleri, konu başlıkları oluşturabildikleri, kendi içeriklerini hazırlayarak paylaşabildikleri, bu sayede görüşlerini aktardıkları dijital katılımcı sözlükler de önem kazanmaktadır.

Amaç ve Yöntem

K-drama orijinalleri ve yeniden çevrimlerinin popülerleşmesi, erişilebilirliğinin artması ve medyada K-drama konulu medya içeriklerinin üretilmesi bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu bağlamda çalışma, medya kullanıcılarının bu içerikler çerçevesinde K-dramalara yönelik nasıl bir yaklaşım geliştirdiği sorusundan hareketle, medya kullanıcılarının K-dramalar hakkında sahip olduğu görüşlerin hangi temalarla öne çıktığını incelemeyi amaçlamaktadır. Buradan hareketle, bir dijital katılımcı sözlük olan Ekşi Sözlük’te yer alan entryler incelemeye alınmıştır. Araştırmada dijital katılımcı bir sözlüğün seçilme nedenini; bireylerin anonim kimlikler sayesinde ilgili konu, olay ya da olgu hakkında rahatça görüşlerini ifade edebilme durumları, oluşturmuştur. Bu kapsamda sadece K-drama hayranlarının değil, K-dramaya yönelik görüş ya da deneyimi olan tüm bireylerin fikirlerine erişilmeye çalışılmıştır. Türkiye’de dijital katılımcı sözlüklerin ilk örneğini oluşturması ve sözlükteki entrylerin güncellenebilmesi, dolayısıyla ilgili konuya dair yaklaşımlardaki değişimlerinin gözlemlenebilmesi (Metin Acher, 2020, s.773) sözlüğün popülerliği ve etki alanının geniş olması (Yazıcı, 2016, s. 124) kapsamında Ekşi Sözlük’teki ifadeler incelenmiştir.

Araştırmada K-dramalara yönelik yaklaşımın dijital katılımcı bir sözlük örneğinde incelenmesi, bu çalışmanın özgün değerini oluşturmaktadır. Araştırmada öncelikle, Ekşi Sözlük’te “K-drama”, “Kore drama” ve “Kore dizi” anahtar

kelimelerinin bulunduğu başlıklar incelemeye dahil edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmamanın tek bir dijital katılımcı sözlükte yer alan sadece belirtilen anahtar kelimeler içerisindeki entryleri incelemesi araştırmamanın sınırlılığını oluşturmaktadır. İlk yorum *K-drama* başlıklı sayfadaki 03.10.2008 tarihli entry olurken; son yorum *Kore dizileri* başlığındaki 18.12.2023 tarihli entry olarak yer almıştır. Dolayısıyla araştırma 2008 yılından 2023 yılının sonuna kadar olan entryleri kapsamaktadır. Ekşi Sözlük'te gerçekleştirilen tarama neticesinde toplam 27 başlığa ulaşılmıştır. Ancak altı başlık araştırılan konu kapsamında anlamlı yorum içermemesi nedeniyle araştırmaya dahil edilmemiştir. İncelemeye alınan 21 başlık Tablo 1'de ve incelemeye alınmayan altı başlık Tablo 2'de çalışmanın Ek bölümünde belirtilmiştir. Çalışma kapsamında Kore dramalarıyla ilgili belirtilen kelimelerin geçtiği toplamda 21 adet başlık ve bu başlıklar içerisindeki 431 adet entry doküman analizi aracılığıyla incelenmiştir.

Doküman analizinde, araştırılan konu hakkında bilgi içeren yazılı, basılı, sözlü, görsel ya da elektronik dijital formdaki belgelerin toplanarak sistematize bir şekilde derinlemesine incelenmesini, yorumlanmasını içermekte (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Kırıl, 2020) ve araştırmacının müdahalesi olmadan kaydedilmiş veriler incelenmeye alınmaktadır. Doküman analizi kapsamında incelenecek dokümanlara ulaşılarak orijinalliklerinin kontrol edilmesi ve dokümanın anlamlandırılarak bulunan verilerin analiz edilmesi ardından yorumlanması gerekmektedir (Forster'den akt. Yıldırım ve Şimşek, 2016). Dokümanlara erişimin ardından verilerin içerik analizinin gerçekleştirilmesi için kategori ve temalar belirlenmektedir (Kırıl, 2020, s. 182). Bu noktadan hareketle erişilen verilerin sistematik bir şekilde incelenmesi ve yorumlanması için içerik analizi uygulanması amacıyla kodlama cetveli hazırlanmıştır. Erişilen içerik, aşağıda belirtilen araştırma sorularının yanıtlanması doğrultusunda analiz edilmiştir:

A.S.1. Ekşi Sözlük'te K-dramalara yönelik açılan başlıkların yıllara göre dağılımları nasıldır?

A.S.2. Ekşi Sözlük'te K-drama hakkındaki başlıklarda oluşturulan entrylerin yıllara göre dağılımı nasıldır?

A.S.3. Entrylerin yorum anlatım türüne göre dağılımı nasıldır?

A.S.4. Entrylerin konu dağılımı ne şekildedir?

A.S.5. Entrylerde K-dramalara yönelik hangi özellikler aktarılmaktadır?

A.S.6. Entrylerde K-dramaların eleştirilen unsurlarını neler oluşturmaktadır?

A.S.7. Entrylerde K-dramaların beğenilen unsurlarını neler oluşturmaktadır?

A.S.8. Entryler'de K-drama izleyicilerine yönelik hangi unsurlar aktarılmıştır?

Doküman analizi kapsamında belirtilen araştırma sorularının yanıtlarına amacıyla öncelikle 431 entry detaylıca incelenmiştir. İncelemenin ardından temalar ve kodların belirlenmesiyle veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırmamanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için analiz evresinde erişilen kategoriler arası karşılaştırmalar gerçekleştirilmiştir. Analiz sürecinde kodlama ve frekans analizleri Microsoft Excel programı kullanılarak hazırlanmıştır.

Bulgular

Yıl	2008	2009	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOPLAM
f	1	1	4	1	1	1	1	3	3	1	3	1	21
%	4,76	4,76	19,04	4,76	4,76	4,76	4,76	14,28	14,28	4,76	14,28	4,76	%100

Tablo 1. Başlıkların Yıllara Göre Dağılımı

K-dramalara yönelik ilk başlık “K-drama” ismiyle oluşturulmuştur. İlgili başlıkta ilk entry 03.10.2008 tarihinde paylaşılmıştır. Bu tarihten 2023 yılı sonuna kadar toplam oluşturulan 21 başlık bu araştırma kapsamında incelenmiştir. En çok başlık 2013 yılında dört adet olarak oluşturulmuştur. 2009, 2015, 2016, 2017, 2018, 2020 ve 2021 yıllarında birer; 2019, 2020 ve 2022 yıllarında üçer başlık açılmıştır.

Yıl	f	%
2008	1	0,23
2009	2	0,46
2010	12	2,78
2011	24	5,56
2012	21	4,87
2013	29	6,72
2014	23	5,33
2015	22	5,10
2016	14	3,24
2017	23	5,33
2018	34	7,88
2019	28	6,49
2020	43	9,97
2021	61	14,15
2022	50	11,60
2023	44	10,20
TOPLAM	431	%100

Tablo 2. Entrylerin Yıllara Göre Dağılımı

2008–2023 yılları arasında K-drama konulu toplam 431 entry girilmiştir. 2008’de yazılan ilk entrynin ardından, özellikle 2010’dan itibaren K-dramalara yönelik paylaşılan entrylerin olarak artışı görülmektedir. Bu kapsamda en çok entry %14,15 ile 2021 yılında; en az entry ise %0,23 ile 2008 yılında gerçekleşmiştir.

Entry Anlatım Türü	f	%
Açıklama	111	25,75
Örneklendirme	98	22,73
Karşılaştırma	12	2,78
Eleştiri	49	11,36
Örnekleme ve Açıklama	42	9,74
Örnekleme ve Eleştiri	15	3,48
Örnekleme ve Karşılaştırma	14	3,24
Örnekleme ve Karşılaştırma ve Eleştiri	5	1,16
Karşılaştırma ve Açıklama	5	1,16
Karşılaştırma ve Eleştiri	20	4,64
Diğer	60	13,92
TOPLAM	431	%100

Tablo 3. Entrylerin Anlatım Türüne Göre Dağılımı

431 entry anlatım özellikleri çerçevesinde kategorize edilmiştir. Bu doğrultuda beş tek unsur içeren ana başlık oluşmuştur. Bunlar; açıklama, örnekleme, karşılaştırma, eleştiri ve diğer başlıklardır. Entrylerde en çok %25,75 oranla açıklama yapılmıştır. %22,73'lük entryde sadece K-drama örneği verilmiştir. Entrylerin %11,36'sı eleştiri içerirken; %2,78'lik kısmı karşılaştırma içermektedir. 101 entry ise birden fazla anlatım türüne sahiptir. Entrylerin %13,92'si K-drama konusuna yönelik ifade içermediği veya yapılan yorumlar anlamlı ifade barındırmadığı için kapsam dışı tutularak "Diğer" kategorisinde değerlendirilmiştir.

Entry Konusu	f	%
Sadece K-Drama Örneği	81	18,79
Sadece K-Drama Yapımı İnceleme	23	5,33
K-Drama	142	32,94
İzleyici	51	11,83
İzleme Motivasyonları	13	3,01
Yeniden Çevrimler	10	2,32
K-drama ve İzleyici Üzerine	33	7,65
İzleyici ve İzleme Motivasyonları	18	4,17
Diğer	60	13,92
TOPLAM	431	%100

Tablo 4. Entrylerin Konu Türüne Göre Dağılımı

K-drama başlıklarındaki entryler konu türlerine göre kategori edildiğinde toplam 10 başlık oluşmuştur. En çok entry %32,94 ile K-drama kapsamında gerçekleşmiştir. Bu başlığa K-drama türüne yönelik yapılan tüm yorumlar dahil edilmiştir. Entrylerin %18,79'unda sadece K-drama örneği verilirken; %5,33'ünde ise bir K-drama incelemesi yapılmıştır. %11,83'ü K-drama izleyicilerine yönelik ifadeleri içerdiğinden bu kısım izleyici kategorisi olarak adlandırılmıştır. Ek olarak entrylerin

%7,65’inde hem K-drama türü hem de izleyiciye yönelik ifadeler bulunmaktadır. %3,01’i K-drama izleme motivasyonlarına yönelik ifadeleri içermektedir. Ayrıca, entrylerin %4,17’sinde izleyici ve K-drama izleme motivasyonları birlikte belirtilmiştir. %2,32’sinde yeniden çevrim yapımlardan bahsedildiği görülürken; %13,92’si ise diğer kategorisinde değerlendirilmiştir.

K-dramaların Özellikleri	f	%
Samimi	6	10,71
Eğlenceli	5	8,92
Romantik	5	8,92
Merak Oluşturması	1	1,78
Duygusal Yoğunluk	6	10,71
Mutlu Etmesi	5	8,92
Saf Sevgi	2	3,57
Cinsellik Olmaması	9	16,07
Mutlu Son	5	8,92
K-erkeklik Unsuru	10	17,85
Saf Sevgi, Cinsellik Olmaması ve K-erkeklik	2	3,57
TOPLAM	56	%100

Tablo 5. K-dramaların Özelliklerinin Dağılımı

K-dramaların sahip olduğu özelliklere yönelik ifadeler tespit edilmiştir. Bu kapsamda K-dramaların sahip olduğu özellikler 11 başlıkta kategorize edilmiştir. K-dramaların en çok belirtilen unsuru %17,85 ile K-erkeklik içermesi olmuştur. Bunu %16,07 entryde cinsellik olmaması unsuru izlemiştir. %10,71’er entryde samimi olması ve duygusal yoğunluğa sahip olması ifade edilirken; %8,92’sinde eğlenceli olması, romantik olması, mutlu etmesi ve mutlu son içermesi; bir entryde K-dramaların merak unsurunu oluşturması belirtilmiştir. İki entryde birden fazla K-drama karakterize özelliği belirtilmiştir.

Eleştiri	f	%
K-drama	49	55,05
İzleyiciye Yönelik	14	15,73
Yayınlandığı Platform	3	3,37
Yeniden Çevrimler	3	3,37
Türk Dramaları	8	8,98
K-drama ve Yeniden Çevrimler	1	1,12
K-drama ve Türk Dramaları	2	2,24
K-drama ve İzleyici	5	5,61
İzleyici ve Türk Dramaları	3	3,37
K-drama ve İzleyici ve Türk Dramaları	1	1,12
TOPLAM	89	%100

Tablo 6. Eleştiri Türündeki Entrylerin Konu Dağılımı

431 entrynin toplamda 89'unda eleştirisi unsuru bulunmuştur. 89 yorumun 49'u sadece eleştirisi içerirken; 59'unda diğeri anlatım biçimleri de kullanılmıştır. Eleştirilerde beş başlık tek unsur beş başlıksa ise birden fazla unsur içermektedir. Eleştirilerin %55,05'i sadece K-drama türüne yönelik yapılmıştır. %15,73'ü K-drama izleyicisine yönelikken; %8,98'i yorumlarda Türk dramalarını eleştirmektedir. %2,24'ü K-drama ve Türk dramalarını karşılaştırarak eleştirisi oluşturmuştur. Entrylerin %3,37'ser dilimleri yeniden çevrim ve K-dramaların yayınlandığı platforma yönelik eleştirisi içermektedir.

K-dramanın Eleştirilen Unsurları	f	%
Konu	7	12,06
Senaryo	3	5,17
Oyuncu	6	10,34
Çekim Teknikleri	2	3,44
Klişe Olaylar	9	15,51
Dil	2	3,44
Final	5	8,62
Fizyolojik Benzerlik	6	10,34
Yapmacık Olması	1	1,72
Kültürel Etki	4	6,89
Dil ve Fizyolojik Benzerlik	1	1,72
Dil ve Yapmacık Olması	1	1,72
Klişe Olaylar ve Sonu	1	1,72
Klişe Olaylar ve Yapmacık Olması	1	1,72
Klişe Olaylar ve Süre	1	1,72
Oyuncu ve Yapmacık Olması	1	1,72
Oyuncu ve Senaryo ve Yapmacık Olması	2	3,44
None	5	8,62
TOPLAM	58	%100

Tablo 7. K-dramaların Eleştirilen Unsurlarının Dağılımı

431 entrynin toplamda 58'inde K-drama'ya yönelik eleştirisi unsuru içeren ifadeler bulunmaktadır. 10 başlık tek unsur içerirken; yedi başlık birden fazla unsur içermektedir. Ayrıca, dört eleştirisi de K-drama türüne genel yorum yapılmıştır. Bu nedenle beş yorum alt başlıklar kapsamında değerlendirilmeyerek %8,62'si "None" olarak kodlanmıştır. En fazla eleştirilen unsur %15,54 ile klişe olayların hikâyede kullanılması olmuştur. %12,06 ile dramaların konusu en çok eleştirisi alan ikincisidir. Oyuncuların fizyolojik olarak birbirine benzediği ve bu nedenle ayırt edilemediğini belirten ifadeler %10,34 oranla yer alırken bu yorumlar fizyolojik benzerlik çatısı altında kodlanmıştır. Aynı oranla oyunculuklara yönelik yapılan eleştiriler oyuncu kategorisinde belirtilmiştir. %8,62 ile dramaların dili ve finali eleştirilirken; yapımların Korece dilinde olmasından dolayı fonetik olarak yapılan eleştiriler dil kategorisinde ve hikâyenin sonuna yönelik yapılan olumsuz ifadeler final başlığında

kodlanmıştır. K-dramaların yarattığı kültürel etki %6,89 ve dramalardaki olayların sadece yapmacık olarak nitelendirilmesi %1,72 ile eleştirilmiştir. Ayrıca, birden fazla unsura yönelik eleştiri içeren yedi başlığın dördünde de yapmacık olma unsuru yer almaktadır.

K-dramanın Beğenilen Unsurları	f	%
Konu	13	13,97
Senaryo	17	18,27
Oyuncu	5	5,37
Müzik	4	4,30
Mekân	1	1,07
Kostüm-Dekor	1	1,07
Süresi	10	10,75
Konu ve Senaryo	8	8,60
Konu ve Oyuncu	3	3,22
Konu ve Müzik	2	2,15
Senaryo ve Çekim Teknikleri	1	1,07
Senaryo ve Süre	6	6,45
Senaryo ve Müzik	3	3,22
Senaryo ve Oyuncu	9	9,67
Oyuncu ve Süre	3	3,22
Oyuncu ve Müzik	3	3,22
Oyuncu, Kostüm-Dekor ve Senaryo	1	1,07
Oyuncu, Müzik, Senaryo ve Süre	2	2,15
Oyuncu, Müzik, Senaryo ve Çekim Teknikleri	1	1,07
TOPLAM	93	%100

Tablo 8. K-dramaların Beğenilen Unsurlarının Dağılımı

431 entrynin 93’ünde K-dramaların beğenilen özelliklerine yönelik ifadeler bulunmuştur. K-dramaların %18,27 ile en çok beğenilen unsurunu sadece senaryo oluşturmaktadır. Senaryonun ardından, %13,97 ile dramanın konusu ve %10,75 ile dramaların süresi bunu izlemektedir. Yorumlarda en az belirtilen beğeni unsurları ise %1,07’şer oranla mekân, kostüm-dekor; ayrıca 42 entryde birden fazla beğeni unsuru birlikte belirtilmiştir. Birden fazla unsur içeren yorumlarda %9,67 ile senaryo ve oyuncu en çok birlikte belirtilen beğeni unsuru olurken; oyuncu, kostüm ve dekor; senaryo ve çekim teknikleri ile oyuncu, müzik, senaryo ve çekim teknikleri %1,07 oranla en az birlikte belirtilen unsurlar olmuştur.

Konu Anlatımı	f	%
Yaratıcı	14	25,45
Klişe	26	47,27
Türsel Çeşitlilik	4	7,27
Gerçekçi	2	3,63
Yapmacık	4	7,27
Yaratıcı ve Gerçekçi	1	1,81
Klişe ve Gerçekçi	3	5,45
Klişe ve Yapmacık	1	1,81
TOPLAM	55	%100

Tablo 9. K-dramaların Konu Anlatımı Kapsamında Entrylerin Dağılımı

431 entrynin 55'inde K-dramaların konu anlatımını biçiminin değerlendirildiği görülmüştür. Bu çerçevede K-dramaların anlatım tarzı %47,27 klişe; %25,45 yaratıcı olarak değerlendirilmektedir. Ancak sadece klişe olarak belirtilen toplam 26 yorumun 15'inde bu durum rahatsızlık duyulacak bir unsur olarak görülmemektedir. Bu duruma yönelik *Kore dizileri* başlığında yazılan şu yorum örnek olarak gösterilebilir: "Ayrıca belli davranışların farklı içeriklerde tekrar edilmesi kötü olması anlamına gelmiyor. Siz yine farklı karakterleri görüp, yabancı kalmadığınız bir hikâyeye izlemis oluyorsunuz" (kamusal adamin oğlu, 2022).

Tablo 9 kapsamında K-dramaların %7,27'ser oranda konu anlatımında bulunduğu türsel çeşitlilik ile yapmacık bir anlatımının olması belirtilmiştir. En az %1,81'ser oranda K-dramaların konu anlatımı; yaratıcı ve gerçekçi ile klişe ve yapmacık bulunmuştur.

İzleyici İçerikli Yorumlar	f	%
Stereotipleştirme	20	19,60
Önyargı	2	1,96
Kültürel Etki	20	19,60
Bağımlılık	50	49,01
Stereotipleştirme ve Bağımlılık	1	0,98
Stereotipleştirme ve Kültürel Etki	2	1,96
Kültürel Etki ve Bağımlılık	7	6,86
TOPLAM	102	%100

Tablo 10. K-drama İzleyicisine Yönelik Entrylerin Dağılımı

Toplam 102 entryde izleyici unsuruna yönelik ifadeler bulunmaktadır. İzleyici içerikli yorumlar hem izleyici olarak yapılan yorumlar hem de izleyicilere yönelik gerçekleştirilen yorumlarda belirtilenler doğrultusunda kategorileştirilmiştir. İzleyici içerikli entrylerde dört tekli kategori ve üç adet birden fazla unsuru içeren kategori başlığı oluşmuştur. Bu kapsamda entrylerde en az belirtilen %0,98 ile stereotipleştirme ve bağımlılık unsurudur. Bu kategoriye %1,96'yla önyargı, stereotipleştirme ve kültürel etki kategorileri izlemektedir. %6,86 kültürel etki ve bağımlılık; %19,60'şar değerle kültürel etki ile stereotipleştirme bulunmaktadır.

İzleyici içerikli yorumların %49,01’sinde K-dramalara bağımlı olma durumu belirtilmiştir. Bağımlılık belirtilirken K-dramalar için “dipsiz kuyu”, “bataklık”, “hastalık” ve ilaç” ifadeleri kullanılmıştır. Üç entryde dipsiz kuyu, 18 entryde bataklık/bataklık, bir entryde hastalık ve bir entryde ilaç ifadeleri ile bağımlılık nitelendirilmiştir. Bu doğrultuda ilgili ifadelerin yer aldığı entrylere örnekler aşağıda belirtilmiştir:

“uzun olmayan, eğlenceli, pozitif dizi ararken dipsiz bir kuyu gibi beni kendine çeken dizilerdir ” (icimdekinine, 2021).

“resmen son 2 senedir bir bataklık gibi içine düştüğüm dizilerdir. ilk başta konuşmalar çok garip gelse de ilginç konuları ile insanı bağımlı haline getiren dizilerdir” (nicksizolmaz, 2019).

“...kore dizilerini izlemeye karar vermeden önce iyi düşünmenizi tavsiye ederim. şahsen ben kendime kore dizisi bataklığına düştüğüm. orası bir bataklık ancak iyi hissettiren, pembe renkli, kiraz çiçeklerinin uçuştığı, kpop şarkılarının ise sıkıcı olduğu” (olagoggo, 2021).

“izlemeden duramıyorum nihayetinde ve benim için ilaç. yorgunluğuma, moral bozukluğuma, derdime tasama çare” (menguhan, 2017).

Bağımlılığın belirtildiği 17 entryde aşırı izlemeye (binge-watching) yönelik ifadelerle izleme sürecinin gerçekleştiği görülmüştür. Örnek entryler, aşağıda belirtildiği üzere şöyledir:

“hatta izlerken genellikle yüzünüzde bir sırıtma olur ve gecenin ne kadar geç saati olursa olsun bir sonraki bölüme geçmek için her bölüm bitiminde kendinizle mücadele edersiniz ama genellikle kazanan bir sonraki bölüm olur..” (the pharmacist, 2011).

“Başladım mı tüm sezonu bitirmeden duramıyorum o derece” (bktrus33xxx, 2012).

“...2 aydır evden çıkmadan dizi izleyerek geçiriyorum diyebilirim günlük bir dizi bitirip daha gün bitmeden ikinci diziye hatta bazı zamanlarda ara vermeden, uyumadan üst üste üç dizi bitirip, gözlerim patlayana kadar ekrana bakmışlığım var...” (iremçetinipek, 2014).

“hastalık gibi. birine başladığın an bitirmeden rahatlamıyorsun ...8 bölüm üst üste izlenir mi?...” (asmatavan, 2018).

“...Sürpriz unsuru yok, klişe çok, disney dizileri kadar muhafazakâr, fakat gene de izleyiciyi yakalayabiliyor bu k-dramalar. Başladın mı bitirmeden de bırakamıyorsun. Bataklık gibi bir şey...” (sherlock holmes, 2021).

“...birini bitirip diğerine başlıyorum. Uçurumun sonu yok. Sürekli dizi izleyen, dünyaya gram faydası olmayan insana dönüştüm. Mola bile veremiyorum. Yemek yapıyorum karşımda dizi, tuvalete gidiyorum karşımda, uykumdan feragat ediyorum, kulaklıksız balkona çıkamaz oldum, en son banyoda izledim. Bakın uyarıyorum gelmeyin buraya, başka bağımlılıklar bulun en

zararlısı bu gibi duruyor" (anise, 2022).

Stereotipleştirme İçerikli Entryler	f	%
Muhafazakâr	4	17,39
Ergen	6	26,08
Kadın	9	39,13
Romantik Tür Sevmesi	2	8,69
Ergen ve Kadın	2	8,69
TOPLAM	23	100

Tablo 11. Stereotipleştirme İçeren Entrylerin Dağılımı

İzleyiciye yönelik stereotipleştirme unsuruna sahip olan toplamda 23 entry değerlendirildiğinde en fazla %39,13 ile cinsiyet unsurunun yer aldığı görülmektedir. K-drama izleyicileri kadın olarak değerlendirilmekte ve yorumlarda kadınların izlediği yapımlar olarak belirtilmektedir. %26,08 yapımları izleyenler ergen olarak nitelendirilmekte ve %17,39'unda muhafazakâr izleyicilerin tercihi olarak vurgulanmaktadır.

İzleyicideki Kültürel Etkiler	f	%
Mutfak	5	17,24
Tarih	1	3,44
Toplumsal Norm	1	3,44
Dil	11	37,93
Güney Kore Kültür Endüstrisi Ürünleri	3	10,34
Turizm	3	10,34
Mutfak ve Tarih	2	6,89
Mutfak ve Ahlaki Değerler	1	3,44
Mutfak ve Dil	1	3,44
Mutfak ve Dil ve Güney Kore Kültür Endüstrisi Ürünleri	1	3,44
TOPLAM	29	%100

Tablo 12. İzleyici Kapsamında Kültürel Etki İçerikli Entrylerin Dağılımı

İzleyicideki kültürel etkilerin belirtildiği toplam 29 yorum kapsamında altı adet tek unsur içeren dört adet ise birden fazla unsur içeren başlık oluşturulmuştur. %37,93 ile en fazla dil unsurunun etki oluşturduğu görülmektedir. Korece'ye yönelik öğrenimler ve dili öğrenme isteği dil başlığı altında kodlanmıştır. %17,24 ile Kore yemeklerini deneme, yeme ve öğrenme isteği mutfak; Kore dalgasının diğer öğelerine geçiş %10,34 ile Güney Kore kültür endüstrisi ürünleri; aynı yüzdeyle Güney Kore'ye seyahat etme isteği turizm; %3,44'lük değerle selamlaşma biçimini günlük hayatta uyguladığını belirten bir yorum toplumsal norm ve tarihini öğrenme isteğinden bahseden bir yorum tarih kategorilerinde kodlanmıştır. Ayrıca, iki unsur içeren %6,89 ile en fazla değer mutfak ve tarih unsurunda bulunmaktadır.

İzleme Motivasyonu İçerikli Entryler	f	%
Kaçış	3	9,67
Eğlenme	2	6,45
Rahatlama	11	35,48
Zaman Geçirme	2	6,45
Sosyalleşme	1	3,22
Kaçış ve Rahatlama	6	19,35
Kaçış ve Eğlenme	3	9,67
Aidiyet ve Rahatlama	1	3,22
Zaman Geçirme ve Rahatlama	1	3,22
Zaman Geçirme ve Sosyalleşme	1	3,22
TOPLAM	31	%100

Tablo 13. Entrylerdeki K-drama İzleme Motivasyonlarının Dağılımı

431 entrynin 31’inde izleyicilerin K-drama izleme motivasyonlarına yönelik ifadeler belirttiği görülmüştür. İzleme nedenini en fazla %35,48 ile rahatlama oluşturmaktadır. Ardından, %19,35 ile kaçış ve rahatlama gelmektedir. En az %3,22’şer değerle sosyalleşme; aidiyet ve rahatlama; zaman geçirme ve rahatlama ile zaman geçirme ve sosyalleşme motivasyonları yer almaktadır.

Entrylerde izlenme nedeni kapsamında K-dramaların “antidepresan” ve “uyuşturucu” etkisi yarattığının belirtildiği görülmüştür. *K-drama* sayfasında bulunan yorum buna örnek oluşturmaktadır: “şu an bağımlı olduğum dizilerdir. Önceleri amerikan dizileri izleyen ben artık sadece k-dramalarını izliyorum. Eğer amerikan klişelerinden sıkıldıysanız k-dramalar’ı antidepresan niyetine izleyebilirsiniz...” (modernfarmer, 2017).

Kore dizileri başlığında bu duruma yönelik bir ifade bulunmaktadır: “...gerçekten de hayatımdaki olumsuzlukları unutup mutlu bir dünyaya geçiş yapıyorum izlerken, mükemmel bir durum. uyuşturucu gibi adeta. 80 yaşında hala yalnız ve mutluluğu kore dizilerinde arayan bir kadın olarak hayata gözlerimi yummam umarım” (ma ya, 2016).

Konu Başlıkları	Karşılaştırma Farklılıklar		Karşılaştırma Benzerlikler	
	f	%	f	%
K-dramaları	3	7,69	1	5,88
Farklı Ülkelerin Dramaları	33	84,61	10	58,82
Yeniden Çevrim ve Orijinalleri	3	7,69	1	5,88
Kültür	-	-	5	29,41
TOPLAM	39	%100	17	%100

Tablo 14. Karşılaştırma İçerikli Entrylerin Dağılımı

431 entrynin toplam 56’sında karşılaştırma yapılırken; 39’u farklılıklar ve 17’si benzerlikler üzerine karşılaştırma içermektedir. Bu kapsamda 4 ana başlık

oluşturulmuştur. Farklılıkları içeren karşılaştırmalarda en fazla %84,61 ile K-drama ve farklı ülkelerin drama formlarına yönelik ifadeler belirtilmiştir. %7,69 K-dramalar kendi arasında karşılaştırmıştır. Entrylerde Amerikan, Japon, Türk, Tayland ve Hint dramalarının karşılaştırıldığı ayrıca, Batı olarak genel ifadenin kullanıldığı görülmüştür. Özellikle, karşılaştırma içeren benzerliklerde K-dramaların Türk ve Japon dramalarıyla ortak yönleri belirtilmiştir. Türk drama içeriklerine yönelik karşılaştırmalar Tablo 15'te aktarılmıştır.

Türk Drama Karşılaştırması Konu Başlıkları	Karşılaştırma Farklılıklar		Karşılaştırma Benzerlikler	
	f	%	f	%
Yeniden Çevrim ve Orijinalleri	2	10,52	1	7,14
Süre	4	21,05	-	-
Konu	1	5,26	5	35,71
Yaratıcılık	1	5,26	-	-
Ahlaki	3	15,78	-	-
Kültürel Benzerlik	-	-	5	35,71
Yeşilçam Benzerliği	-	-	3	21,42
Süre ve Konu	2	10,52	-	-
Süre ve Yaratıcılık	1	5,26		
None	5	26,31	,-	-
TOPLAM	19	%100	14	%100

Tablo 15. Türk Dramalarının Bulunduğu Karşılaştırma İçerikli Entrylerin Dağılımı

Karşılaştırma içerikli 56 entrynin 33'ünde Türk dramalarına yönelik yorumlar yapılmıştır. Bunların 14'ü benzerlik içerikliken; 19'u farklılıklar üzerine ifade içermektedir. Türk ve Kore dramalarına yönelik benzerlikte en fazla belirtilenler %35,71 ile kültürel benzerlik ile dramaların konusu unsurları olmuştur. K-dramaların Yeşilçam yapımlarına benzetilmesi ise %21,42 oranında değere sahiptir. İlgili benzerliklere örnek olarak aşağıda belirtilen ifadeler şöyledir:

"bunların dramaları, bilumum zatürreli veremli yeşilçam filmiyle bir o kadar bollywood tarzı talihsizliğin çarpımından oluşmuş gibidir..." (sah ru, 2012).

"bazı adetlerinin şaşırtıcı derecede türklere benzediğini öğrendiğim diziler. işte ayakkabı çıkarmak, eve gelince yemekten önce el yıkamak, kayınlara saygı, aile ilişkisi..." (deceku, 2022).

"...türk işi drama öğrenmiş diziler. trafik kazasında hafıza kaybeden mi dersin, meksika cikmazi asklar mi dersin, zengin kız fakir oğlan melodrami mi dersin ne ararsan var..." (fabrizio, 2021).

Farklılıklar aynı zamanda Türk dramalarına yönelik eleştirel yorumları da içermektedir. Farklılıklarda ise en çok belirtilen unsur %21,05 ile dramaların süresidir. Ayrıca, %5,26'sı değerle dramaların konusu ile yaratıcılık unsurunu belirtmiştir. %15,78'i drama içeriklerindeki ahlaki unsurları ifade etmiştir. Türk dramalarına yönelik gerçekleştirilen yorumlara aşağıda belirtilen ifadeler örnek oluşturmaktadır:

“kore dizilerinin konu yelpazesi klişelere rağmen türk dizilerinden geniştir. türk dizilerinin ise kesat.” (somek kafali, 2013).

“...ülkemizde son 5-6 yıldır dizi ve film uyarlamaları yapılıyor ama başarılı değiller, taklitten öte gitmiyor.” (forgetmenot veya not, 2020).

“...ayrıca 16 bölümlük, her bölümü 45dk ya da 1sa olan ve türk dizilerinin yanında yaratıcılık ve kalitenin aktığı dizilerdir efendim...” (yarım duzine gol atan takım, 2013).

Farklılık içerikli yorumların %26,31’inde ise karşılaştırmada dramaların unsurlarına ya da özelliklerine yönelik doğrudan bir ifade olmadığı için none olarak kodlanmıştır. Aşağıda belirtilen ifade bu duruma örnek içermektedir:

“...bunların dizilerinin yanında bizim türk dizileri ilkökul çocuklarının müsa-meresi gibi kalıyor...” (Iagacela, 2023).

K-drama izleme Kanalları	f	%
TRT	4	21,05
Netflix	14	73,68
TRT ve İnternet Siteleri	1	5,26
TOPLAM	19	100

Tablo 16. K-drama İzleme Kanallarına Yönelik Entrylerin Dağılımı

431 yorumun 19’unda K-drama izleme kanallara yönelik ifadeler bulunmuştur. Bu kapsamda en fazla %73,68 ile Netflix’e yönelik yorumlarda bulunulurken; %21,05’inde TRT’ye yönelik ifadeler görülmüştür. %5,26’sında ise TRT ve internet siteleri aracılığıyla izlendiği belirtilmiştir. Ayrıca, Netflix hakkında yapılan 14 yorumun üçünde Netflix’in K-dramaların anlatı özelliklerini değiştirdiğinden bahsedilerek platforma yönelik olumsuz ifadeler yer verilmiştir. *Kore Dizileri* konu başlığında belirtilen aşağıdaki yorum bu duruma örnek oluşturmaktadır:

her ne kadar ulaşmamızı kolaylaştırıyor olsa da netflix’in aynı zamanda bozmaya çalıştığı bir kültürel oluşum... normalde koreli yerel yayıncılardan gelen dizilerde anasına babasına saygılı, işinde gücünde koreli gençleri görüyoruz. netflix kendi dejeneratif ajandasını hayata geçirmek için daha fazla kore dizisi çekmeye başladı...biz sizi yalan söyleyince yüzü kızaran, yaşlı görünce merhametli yaklaşan ve aile büyüğüne hürmet eden halinizle seviyoruz... (kamusal adamin oglu, 2022).

Diğer	f	%
Link	14	23,33
Konu Dışı	37	61,66
Farklı konu başlığı	10	16,66
TOPLAM	60	%100

Tablo 17. Diğer Kategorisindeki Entrylerin Dağılımı

Diğer kategorisinde bulunan 60 entry kendi içerisinde üç ana başlıkta kate-

gori edilmiştir. Bu entrylerin %61,66'sı K-drama ile ilgili olmaması veya anlamlı bir ifade barındırmamasından dolayı konu dışı olarak değerlendirilirken; %23,33'ünde sadece internet sayfası linki bırakılmış ve %16,66'sında farklı konu başlığına etiketi koyulmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Türkiye'de K-drama konulu medya içeriklerinin üretilmesinden hareketle hazırlanan bu çalışma, medya kullanıcılarının K-dramalara yönelik yaklaşımlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, sadece K-drama hayranlarını değil, K-dramaya yönelik bilgisi ve deneyimlemesi olan daha geniş bir kitlenin görüşlerini öğrenmek amacıyla dijital katılımcı sözlüklerden Türkiye'de ilk örneği sunan Ekşi Sözlük kapsamında konuyu incelemiştir. Bu doğrultuda Ekşi Sözlük'te "K-drama", "Kore drama" ve "Kore dizi" anahtar kelimelerinin bulunduğu 27 başlık öncelikle tespit edilmiş ardından, konuyla ilgili anlamlı ifadeler barındırmayan altı başlık araştırmaya dahil edilmemiştir. Bu perspektifte araştırma 21 başlıktaki 431 entryi incelemiştir. Araştırmada K-drama başlığında bulunan 03.10.2008 tarihli entry ilk yorum olurken; son yorum Kore dizileri başlığındaki 18.12.2023 tarihli entrydir. Dolayısıyla araştırma 2008 yılından 2023 yılının sonuna kadar olan entryleri kapsamaktadır. Erişilen 431 entry, doküman analizi aracılığıyla incelenmiştir. Doküman analizi kapsamında erişilen dijital ortamda kayıtlı olan veriler, içerik analizinin uygulanması için kategori ve temalara ayrılmış, ardından araştırma sorularına yanıt verecek şekilde kodlanmıştır.

Araştırmanın neticesinde; Ekşi Sözlük'te 2008 yılından itibaren K-dramaya konulu başlıkların oluştuğu ve 2015 yılından itibaren her sene en az bir başlığın açıldığı görülmüştür. Her sene en az bir başlığın açılır duruma gelmesi, K-dramaların popülerliğinin artmasının bir neticesi olarak görülmektedir. Entryler anlatım özellikleri kapsamında en çok sadece açıklama unsurunu içerirken en az sadece karşılaştırma unsurunu içermektedir. Ayrıca, altı başlıkta birden fazla anlatım türüne sahip toplamda 101 entry olduğu görülmüştür. Bu durum, katılımcıların K-dramalara yönelik fikirlerini ifade ederken çok yönlü olarak aktarımlarını göstermektedir. Entryler konu olarak en fazla K-drama türüne yönelik yapılan yorumları içerirken, en az yeniden çevrimlere yönelik yorumları kapsamaktadır. Ayrıca, %18,79 yorumda sadece K-drama örneği verilmesi; 5,33'ünde sadece bir K-dramanın incelenmesi yapılması, katılımcıların önceliklerinde K-drama önerisinde bulunmanın dolayısıyla edinimlerini paylaşmanın önemini göstermektedir.

K-dramalarda klişe sahneler bulunması en çok eleştirilen unsurudur. Oyuncuların fizyolojik özelliklerinin ayırt edilememesi ve dil unsurları nedeniyle izleyicilerin K-dramaları eleştirmesi, farklılıklardan dolayı ötekileştirici bir yaklaşıma sahip olduğunu ortaya koymaktadır. K-dramaların en fazla beğenilen unsurlarını senaryo, konu ve süre oluşturmaktadır. Bu çerçevede, K-dramaların ele aldıkları konuların senaryo olarak ideal sürede izleyiciye aktarıldığı söylenebilir. Ayrıca, beğenilen unsurlardan birini müzik öğesinin oluşturması K-drama ve

K-pop arasındaki etkileşimin de bir neticesini içermektedir. K-dramalarda konu anlatımı sadece klişe bulunmasına karşın yorumların yarısından fazlası bu durumu eleştirmemektedir. Bu durum K-dramaların yaratıcı ve türsel çeşitliliğe sahip olduğunun belirtilmesiyle pekiştirilmektedir. Dolayısıyla klişelerin izleyicinin yabancılaşmadan yeni bir hikâye izlemesine olanak sunduğu görülmektedir.

K-drama izleyicisi stereotipleştirme ile ergen, kadın ve muhafazakâr olarak nitelendirilmekte; bu durum da medyada oluşturulan yaklaşım ile örtüşmektedir. Ayrıca, izleyicilerin K-drama bağımlısı olduklarını belirtmesi bağımlı özellik gösterdiklerini ifade eden katılımcıların aşırı izleme eylemini de sergilemesi medya içerikleriyle örtüşmektedir. Benzer durum kültürel etkiler kapsamında da geçerli olmuştur. Katılımcılar, en fazla Kore diline yönelik etkiler taşıırken bunu Kore mutfağı, turizm ve Güney Kore kültür endüstrisi ürünlerini kullanma isteği izlemektedir. K-dramaların izleyiciler için rahatlatma ve kaçış unsuru olarak görülmektedir. Bu durum K-dramaların belirtilen özellikleriyle de örtüşmektedir. Entrylerde K-dramaların özellikleri; K-erkeklik, cinsellik içermemesi, duygusal yoğunluk, samimi olması, eğlenceli olması, romantik olması, mutlu etmesi ve mutlu son içermesi şeklinde bulunmaktadır. Sunulan özellikler motivasyonlarla örtüştüğü gibi medyada sunulan K-drama özellikleriyle de paralellik göstermektedir.

Medya içeriklerinde yansıtıldığı gibi kültürel benzerlik unsuru yorumlarda K-drama ve Türk dramaları karşılaştırıldığında da belirtilen bir öge olmuştur. Ayrıca, K-dramaların Yeşilçam’a benzetilmesi de iki toplumun izleme kültürünün benzer olduğuna da örnek oluşturmaktadır. Türk dramalarının yönelik süre, konu ve konu anlatımı kapsamında eleştirilmesi K-dramaların neden tercih edildiğinin sebebinin de oluşturmaktadır. Medya içeriklerinde belirtildiği üzere entrylerde de TRT izleme kanallarında belirtilen bir öge olarak bulunmaktadır. İzleme kanallarında Netflix’e yapılan eleştiriler, K-drama anlatı formunu bozmasından dolayıyla izleyicinin beklentisini yıkmasından kaynaklı olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, dijital televizyon kanalları, K-dramalara erişimi kolaylaştırmasına rağmen platformların anlatı formları nedeniyle K-drama evrenine zarar verdiği düşünülmektedir.

Bu çalışma Türkiye’de hem orijinal hem yeniden çevrimi gerçekleşen K-dramalara yönelik yaklaşımın sosyal medyaya da yansımaları, bir dijital katılımcı sözlük üzerinde çok yönlü incelemiştir. İncelenen sözlüğün popülaritesi ve geniş kullanıcı kitlesi, K-dramalara yönelik farklı görüşlere erişim olanağı tanımıştır. Ancak çalışmanın sınırlılığı kapsamında tek bir dijital katılımcı sözlük ve belirli başlıklardaki yorumları içermesinden dolayı sınırlı bir veri seti analiz edilmiştir. İncelenen sözlükte yıllar içerisinde artan başlık ve yorum sayısı K-dramaların artan popülarliğinin neticesi olarak yansımaktadır. Bu çerçevede internet tabanlı yayıncılığın gelişimi, K-dramaların hayran kültüründen beslenmesi ve K-dramaların izlenme başarıları kapsamında farklı medya kanallarında K-dramalar üzerine içerik üretiminin devam ederek artacağı öngörülmektedir. Bu perspektifte gelecekteki çalışmalarda K-dramalara yönelik görüşlerin farklı kanallardan incelenmesinin K-dramaların izlenme nedenleri ve etkilerinin çok yönlü okunmasına olanak sunacağı ayrıca, hem Türk

izleyicisinin tercih ve beklentilerinin hem de Türk drama endüstrisinin mevcut durumunu ortaya çıkaracağı için önem taşıdığı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Albayrak, H. (9 Mart 2017). Kore dizileri, K-Pop ve Güney Kore Müslümanları. *Karar*. <https://www.karar.com/yazarlar/hakan-albayrak/kore-dizileri-k-pop-ve-guney-kore-muslumanlari-3497>
- Akkan, S. (19 Kasım 2023). Güney Kore turizmi "Kore Dalgası" ile yükselişe geçti. *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/guney-kore-turizmi-kore-dalgasi-ile-yukselise-gecti/3058346>
- anise. (29 Eylül 2022). *bizi kore dizilerinin uçurumuna attığı için (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/143308437>
- asmatavan. (6 Ağustos 2018). *hastalık gibi.birine başladığın an bitirmeden rahatlamıyorsun (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/79953809>
- Binark, M. (2020). Arttırılmış Eğlence Olarak K-pop ve BTS'in Çekim Gücü. M. Binark (Ed.), *Asya'da Popüler Kültür ve Medya* (s. 189-226) içinde. Um:ag.
- bktrus33xxx. (15 Nisan 2012). *klişesi bol fakat bir o kadar da güldüren dizilerdir (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/28165807>
- Chen, S. (2016). Cultural Technology: A framework for marketing cultural exports-analysis of Hallyu (The Korean Wave). *International Marketing Review* 33(1). 25-50.
- deceku. (4 Eylül 2022). *bazı adetlerinin şaşırtıcı derecede türklere benzediğini öğrendiğim diziler (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/142219964>
- DK Eyewitness (2023). *Hello South Korea: Meet the Country Behind Hallyu*, Dorling Kindersley Publisher.
- Dinçer, S. D. (19 Ağustos 2023a). Bazılarının özentisi, bazılarının ise vazgeçilmez hayranlığı: Kore kültürü. *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dosya-haber/bazilarinin-ozentisi-bazilarinin-ise-vazgecilmez-hayranligi-kore-kulturu/2971546#>
- Dinçer, S. D. (20 Ağustos 2023b). Güney Kore'nin mali krizde araladığı çıkış kapısı: "Hallyu Politikası". *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dosya-haber/guney-korenin-mali-krizde-araladigi-cikis-kapisi-hallyu-politikasi/2971958>

- Dinçer, S. D. (22 Ağustos 2023c). "Hallyu" girdabına kapılan gençler, farkında olmadan hayatını Kore Kültürü'ne uyarlıyor. *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dosya-haber/hallyu-girdabina-kapilan-genc-ler-farkinda-olmadan-hayatini-kore-kulturune-uyarliyor/2973220>
- Dinçer, S. D. ve Yılmaz, M. Ş. (23 Ağustos 2023). "Açlık oyunları"nı animsatan K-pop idolü olma yolculuğu. *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dosya-haber/aclik-oyunlarini-animsatan-k-pop-idolu-olma-yolculugu/2972480>
- fabrizio. (2 Şubat 2021). *arada bakıyorum (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/119046005>
- forgetmenot veya not. (22 Temmuz 2020). *bazıları trişka, klişe konulu olmalarına rağmen (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/110515975>
- Haber Global. (9 Kasım 2021). Güney Kore nasıl hegemon kültür oldu? 'Karak terlerde insan kokusu var'. <https://haberglobal.com.tr/dunya/guney-kore-nasil-hegemon-kultur-oldu-142688>
- Halkın Habercisi. (21 Mart 2024). Güney Kore Dizileri İzle ve Hayal Gücünü Genişlet. <https://www.halkinhabercisi.com/guney-kore-dizileri-izle-ve-hayal-gucunu-genislet>
- Hatunoğlu, G. (23 Haziran 2023). Güney Kore'de gencecik yıldızlar birer birer ölüyor: Kpop ve Kdrama dünyasında neler oluyor?. *Hürriyet*. <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/gozde-hatunoglu/guney-korede-gencecik-yildizlar-birer-birer-oluyor-kpop-ve-kdrama-dunyasinda-neler-oluyor-42288901>
- icimdekine. (26-27 Ekim 2021). *uzun olmayan, eğlenceli, pozitif dizi ararken dipsiz bir kuyu gibi beni kendine çeken dizilerdir (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/129442059>
- İnternet Haber. (5 Ekim 2019). Mucize Doktor rekor üstüne rekor kırıyor! En yüksek izlenme payını aldı. <https://www.internethaber.com/mucize-doktor-rekor-ustune-rekor-kiriyor-en-yukse-izlenme-payini-aldi-foto-galerisi-2054535.htm>
- iremçetinipek. (20 Mayıs-30 Eylül 2014). (*bkz: biri beni durdursun*) diyorum artık (*k-drama Çevrim İçi Sözlük Yorumu*). Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/42882809>
- Jo, J. O. (2022). Korean Dramas, Circulation of Affect and Digital Assemblages: Korean Soft Power in the United States. Y. Kim (Ed.), *The Soft Power*

- of the Korean Wave “Parasite, BTS and Drama”* (s. 208–219) içinde. Routledge.
- Jung, E.Y. (2009). Transnational Korea: A Critical Assessment of the Korean Wave in Asia and the United States. *Southeast Review of Asian Studies*, 31, 69–80.
- Jung, S. (2011). *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*. Hong Kong University Press.
- kamusal adamin oglu. (8 Ekim 2022). *her ne kadar ulaşmamızı kolaylaştırıyor olsa da netflix’in aynı zamanda bozmaya çalıştığı bir kültürel oluşum (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/143630589>
- Kaptan, Y. ve Tutucu, M. (2019). The East Meets the Middle East: Cultural Proximity, Audience Reception and Korean TV Adaptations on Turkish Televisions. J.Y. Park ve A.-G. Lee, Jefferson (Ed.), *The Rise of K-Dramas: Essays on Korean Television and Its Global Consumption* (s. 193–216) içinde. Inc. Publishers.
- Kaptan, Y. ve Tutucu, M. (2022). The Rise of K-dramas in the Middle East: Cultural Proximity and Soft Power. Y. Kim (Ed.), *The Soft Power of the Korean Wave “Parasite, BTS and Drama”* (s. 196–207) içinde. Routledge.
- Karar. (28 Mart 2024). Meğer birçok Türk dizisi, Güney Kore dizilerinden uyarlanmış! Listede öyle diziler var ki öğrenenler şaşkı kaldı. <https://www.karar.com/foto-galeri/meger-bircok-turk-dizisi-guney-kore-dizilerinden-uyarlanmis-listede-oyle-1851063>
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analizi Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170–189.
- Kim, Y. (Ed.). (2022). *The Soft Power of the Korean Wave “Parasite, BTS and Drama”*. Routledge.
- Kim, S. (2022). “New Perspectives on the Korean wave Digital Media and Global Fandom”, N. Casarini, A. Fiori, N-K. Kim, J-S Lee ve R. Pacheco Pardo (Ed). *The Routledge Handbook of Europe–Korea Relations*. Routledge.
- King, R. (2018). *Seoul Memory, Reinvention, and the Korean Wave*. University of Hawaii Press,
- Kirazlı, H. (16 Aralık 2019). Gençler Kore tuzağı. *Gerçek Hayat*. <https://www.gercek hayat.com.tr/kapak/kizlara-kore-tuzagi/>

- Korean Culture and Information Service. (2011). *The Korean Wave: A New Pop Culture Phenomenon*. Ministry of Culture.
- lagacela. (31 Temmuz 2023). *2020 pandemi döneminde ilk kez izlemeye başladıktan sonra arka arkaya birkaç diziyi bitirip çok sevdiğim halde üç senedir elimi sürmemiştim (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/155126104>
- ma ya. (13 Kasım 2016). *benim için korku, fantasti ya da bilimkurgu türlerindeki film/dizilerden farksız olan diziler bunlar (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/64073911>
- mengühan. (10 Ağustos 2017). *öncelikle #67728400 bunu okumanızı isterim (k-drama Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/70086235>
- Metin, G. (31 Aralık 2023). Türk-Kore kültürü birbirini tamamlıyor. *Yeni Asır*. <https://www.yeniasir.com.tr/pazar/2023/12/31/turk-kore-kulturu-birbirini-tamamliyor>
- Metin Açer, T. (2020). Kamusal Alanın Yeni Yüzü Ekşi Sözlük Üzerinden Toplumsal Cinsiyet, İktidar ve Beden Analizi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 7(2), 767-788. <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.643315>.
- Milliyet. (11 Nisan 2018). Kore dizileri nelerdir?. <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kore-dizileri-nelerdir-2645699>
- modernfarmer. (14 Ocak 2017). *şu an bağımlı olduğum dizilerdir (k-drama Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/65569732>
- nicksizolmaz. (10 Temmuz 2019). *resmen son 2 senedir bir bataklık gibi içine düştüğüm dizilerdir (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/92402717>
- NTV. (4 Haziran 2018). Dünyada K-Drama rüzgârı (Dizilerde Kore etkisi). <https://www.ntv.com.tr/video/dunya/dunyada-k-drama-ruzgari-dizilerde-kore-etkisi,O3JhBvDBZEmKqc-tuewlcQ>
- NTV. (18 Ocak 2023). K-pop ve sinema etkisi Koreceyi popülerleştirdi. https://www.ntv.com.tr/galeri/n-life/lifestyle/k-pop-ve-sinema-etkisi-koreceyi-populerlestirdi,z82ejWo9-kaVDFZQu16Oiw/Vsj7HVE_0kKbH3O_Mh6T5A
- Oh, Y. (2016). *Pop City "Korean Popular Culture and the Selling of Place"*. Cornell University Press.

- olagoggo. (9 Ocak 2021). *kore dizilerini izlemeye karar vermeden önce iyi düşünmenizi tavsiye ederim (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/118015360>
- Okçal, H. (2 Aralık 2021). Hallyu (Kore Dalgası). *Gazete Duvar*. <https://www.gazeteduvar.com.tr/hallyu-kore-dalgasi-haber-1543953>
- Paksoy, M. (14 Şubat 2019). Uzak Doğu'dan yayılan 'K-Pop tehlikesi'. *Anadolu Ajansı*. <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/uzak-dogudan-yay-ilan-k-pop-tehlikesi/1392110>
- Park, H. (2021). *Understanding Hallyu “The Korean Wave Through Literature, Webtoon, and Mukbang”*. Routledge.
- Posta. (29 Ağustos 2021). K-Pop tehlikesi! Bakanlık harekete geçti. <https://www.posta.com.tr/son-dakika/k-pop-tehlikesi-bakanlik-harekete-gecti-2368128>
- Sah ru. (3 Ocak 2012). *bunların dramaları, bilumum zatürreli veremli yeşilçam filmiyle bir o kadar bollywood tarzı talihsizliğin çarpımından oluşmuş gibidir (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/26827057>
- Sarı, Ü, Akyol, O. ve Ünlü, T.T. (2020). K-dramaların Türk dramalarına etkisi üzerine bir inceleme. *Turkish Studies-Social*, 15(2), 349-364. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40082>
- Sevim, Z. (2019). Toplumsal Bir Hafıza Yaratma Gücü: Medya / “Yeni” Medya. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(63), 673-679.
- sherlock holmes. (24 Nisan 2021). *kore'nin sineması ne kadar ilerlemişse ve ciddiye dizileri de o kadar geride kalmış. dizilerdir (k-drama Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/122360915>
- Shim, D. (2008). The Growth of Korean Cultural Industries and the Korean Wave. C. B. Huat ve K. Iwabuchi (Ed.), *East Asian Pop Culture “Analysing the Korean Wave”* (s. 15-32) içinde. Hong Kong University Press.
- somek kafali. (21 Eylül 2013). *kore dizilerinin konu yelpazesi klişelere rağmen türk dizilerinden geniştir (türk dizileri vs kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/37113365>
- Sözcü. (13 Ağustos 2022). Dizi endüstrisi ve K-Pop etkisi: Güney Koreli erkekler, Batılı kadınların kalbini çaldı. <https://www.sozcu.com.tr/dizi-endustri-si-ve-k-pop-etkisi-guney-koreli-erkekler-batili-kadinlarin-kalbini-caldi-wp7305544>
- Sözcü. (19 Kasım 2023). Güney Kore, dizileri ve şarkıcılarıyla ülkeye turist çeki

yor. <https://www.sozcu.com.tr/guney-kore-dizileri-ve-sarkicilariyla-ulkeye-turist-cekior-wp7866214>

the pharmacist. (8-13 Nisan 2011) *son derece bağımlılık yapabilme potansi yeline sahip muhteşem yapımlardır (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/22953360>

Oda TV. (20 Mart 2024a). TLC'de iki ay boyunca Kore rüzgârı esecek. <https://www.odatv.com/guncel/tlcde-iki-ay-boyunca-kore-ruzgari-esecek-120034546>

Oda TV. (7 Mart 2024b). Bahar'ın ardından akıllara geldi: Kore dizilerinden uyarlanan yerli televizyon dizileri. <https://www.odatv.com/kultur-sanat/bahar-dizisi-hangi-diziden-uyarlandi-kore-dizilerinden-uyarlanan-yerli-televizyon-dizileri-120032063?sayfa=2>

Ülkü, Ö. (17 Ekim 2021). İstanbul'daki Kore dalgası! Hipnoz etkisi yarattı. *Milliyet*. <https://www.milliyet.com.tr/pazar/istanbuldaki-kore-dalgasi-hipnoz-etkisi-yaratti-6620364>

Üren, Ç. (18 Haziran 2020). Hayranlar kendilerini anlatıyor: K-pop'un dünü, bugünü ve yarını. *Independent Türkçe*. <https://www.indy-turk.com/node/196686/k%C3%BCr/hayranlar-kendilerini-anlat%C4%B1yor-k-pop%E2%80%99und%C3%BCn%C3%BC-ve-yar%C4%B1n%C4%B1>

yarım duzine gol atana adam. (21 Aralık 2013). *önyargılarını bırakıp izlemek isteyenler için kaliteli olanları şöyle; (kore dizileri Çevrim İçi Sözlük Yorumu)*. Ekşi Sözlük. <https://eksisozluk.com/entry/39100313>

Yazıcı, T. (2016). Yeni Medyanın Nefret Dili: Suriyeli Mültecilerle İlgili Ekşi Sözlük Örneği. *Global Media Journal TR Edition*, 7(13), 115-136.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayınları.

Walsh, J. (2014). "Hallyu as a Government Construct: The Korean Wave in the Context of Economic and Social Development", Y. Kuwakara (Ed.), *The Korean Wave "Korean Popular Culture in Global Context"* (s. 13-32) içinde. Palgrave Macmillan.

Ek

Başlık	İlk Entry Tarihi
K-drama	03.10.2008
Kore Dizileri	12.03.2009
En İyi Kore Dizileri	18.07.2013
Türk Dizileri vs Kore Dizileri	21.09.2013
Japon Dizileri vs Kore Dizileri	21.09.2013
Kore Dizileri Top on	12.11.2013
Güney Kore dizileri	26.02.2015
Kore Dizisi İzleyen Güruh	24.02.2016
Unutulmayan Kore Dizileri	23.11.2017
Kore Dizisi İzlemek	07.07.2018
K-drama vs Dorama	13.11.2019
Kore Dizisinden Uyarlanmamış Türk Dizisi	27.09.2019
Trtde Yayınlanan Kore Dizileri	21.01.2019
Kore Dizisi İzledikten Sonra Gelen Kimchi Aşermesi	26.09.2020
Sevgilinin Kore Dizileri İzlemesi	14.12.2020
Netflixtteki En İyi Kore Dizileri	06.07.2020
İzlenmesi Gereken Kore Dizileri	14.12.2021
Kore Dizilerindeki Klişeler	20.04.2022
Beğenilen Kore Dizileri	10.08.2022
Kore Dizileri vs Türk Diziler	11.11.2022
Sekülerlerin Kore Dizisi İzlememesi	17.08.2023

Tablo 1. Ekşi Sözlük'te İncelenen Başlıklar

Başlık	İlk Entry Tarihi
Yurtta Gece 10 Saat Kore Dizisi İzleyen İki Kız	15.04.2011
Kore Dizileri İzleyen 92li 93lü Kız	21.04.2013
Gece Yarısı Yerel Tvde S***Ko Kore Dizisi İzlemek	11.06.2015
Kuzey Kore Dizileri	16.02.2018
Güney Kore Dizileri İzleme Tezi	29.11.2019
Little Woman Kdrama	01.10.2022

Tablo 2. Araştırmaya Dahil Edilmeyen Başlıklar